

خطبه ی اول:

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين. الحمد لله الذي هدانا لهذا وما كنا لنهتدي لولا ان هدانا الله. نحمده و نستغفره و نؤمن به و نتوكل عليه و نصلی و نسلّم على حبيبه و نجيبه و خيرته في خلقه سيّدنا و نبينا ابي القاسم المصطفى محمّد و على آله الأطيبين الأطهرين المنتجبين. سيّما بقيّة الله في الارضين.

عید سعید و مبارك فطر را به همی مسلمين جهان، مخصوصاً به ملت عظيم الشّان ايران و به شما برادران و خواهران عزيز نمازگزار تبريك عرض می کنم. امروز هم بحمدالله اجتماع عظيم شما مردم مؤمن در اين مراسم عبادی - سياسی و در اين اجتماع عظيم، مایه ی مباحات و افتخار و آبروست.

روز عید فطر، روز بسیار عظيم و حائز اهمیتی است. در خطبه ی اول، يك حديث از اميرالمؤمنين عليه الصلّاة و السّلام درباره ی اين روز برای شما برادران و خواهران عزيز عرض می کنم، تا برای خود من و برای شما ان شاءالله مایه ی موعظه باشد.

صدوق عليه الرّحمة از امام صادق عليه الصلّاة و السّلام نقل می کند: «عن ابيه عن جدّه عليه السّلام قال: خطب اميرالمؤمنين على عليه السّلام للناس يوم الفطر». (114) یعنی اميرالمؤمنين در روز عید فطر برای مردم خطبه ایراد فرمود و در آن خطبه اين طور بيان کرد: «فقال ايها الناس ان يومكم هذا يوم يثاب فيه المحسنون و يخسر فيه المسيئون» ؛ یعنی ای مردم! اين روز، روزی است که در آن نیکوکاران به ثواب خود می رسند و کسانی که در ماه رمضان کردار بد داشته اند، زیان می کنند و محروم می مانند.

کسانی که ماه رمضان را به عبادت و به اغتنام فرصت معنوی پرداخته اند، امروز، روزی است که پاداش خود را از خداوند متعال می گیرند. پاداش روزه ی با اخلاص، تلاوت قرآن، قیام نیمه شب، تضرّع و دعا و صدقات و احسان و همه ی آنچه که شما جوانان عزيز، شما مردم مؤمن و آشنای با حقایق اسلامی در ماه مبارك رمضان انجام داده اید، امروز در عالم معنا به شما تقدیم می شود.

«و هو اشبه يوم بيوم قيامتكم». چون روز پاداش و گرفتن ثواب برای نیکوکاران و روز خسران برای بدکاران است، شبیه روز قیامت است ؛ همچنان که روز قیامت هم کسانی که زندگی دنیا را به عمل نیک گذرانده اند، ثواب خواهند یافت و دل و چشم آنان به عنایت الهی روشن خواهد شد ؛ اما کسانی که دنیا را به غفلت، به بدکاری، به ستمگری، به سرکشی و نافرمانی از خدای متعال، به غرق شدن در شهوات، به خودخواهی و به خودپرستی گذرانده اند، آن روز زیان خواهند کرد.

چون اميرالمؤمنين عليه السّلام اين تشبيه را می فرماید، بر اساس اين تشبيه، اين استفاده ی زیبا را می کند. توصیه می فرماید: «فاذكروا بخروجكم من منازلكم الى مصّلاكم خروجكم من الاجداث الى ربّكم» ؛ از منزل که خارج شدید تا برای نماز به مصّلی بیايید، زمانی را به یاد آورید که برای حضور در پیشگاه خداوند، از قبرهای خود بیرون خواهید آمد و به سوی عرصه ی قیامت خواهید شتافت. «واذكروا بوقوفكم في مصّلاكم ووقوفكم بين يدي ربّكم» ؛ با ایستادن خود در مصّلی و به هنگام نمازگزاردن، آن روزی را به یاد آورید که در قیامت در پیشگاه خدای متعال خواهید ایستاد، تا مثل امروز که به شما پاداش اعمالتان را می دهند، پاداش اعمال خود را بگیریید. «واذكروا برجوعكم الى منازلكم رجوعكم الى منازلكم في الجتّة او الثار» ؛ هنگامی که به منازل خودتان برمی گردید، آن لحظه ای را در قیامت به یاد آوردید که در پیشگاه عرض الهی، از عرصه ی قیامت به سوی منازل خود در بهشت، یا خدای نخواستہ در جهنّم، خواهید رفت. همان طوری که امروز، روز ثواب و روز گرفتن پاداش برای نیکوکاران، و روز خسارت و زیان برای گناهکاران است، آن روز هم در پیش است.

لحظه لحظه ی عمر را قدر بدانید. از ساعات عمرتان برای نیکوکاری استفاده کنید. خود را به خدا نزديك کنید. اوقات

خود را به تلاش در راه خدا و مجاهدت برای او مستغرق کنید. ساعات زندگی، سالهای زندگی، به سرعت برق می‌گذرد؛ در عرصه‌ی قیامت این لحظات را به یاد خواهید آورد. خوشا به حال نیکوکاران و بدا به حال زیانکاران. پروردگارا! تو را به حق اولیاییت، تو را به حق احکام نورانیات، تو را به حق قرآن و تو را به جلال و عظمتت سوگند می‌دهیم، یکایک این جمع حاضر و یکایک مؤمنین و مسلمین را موفق به انجام عمل نیک و اطاعت در زندگی دنیا بفرما. پروردگارا! ما را در قیامت جزو زیانکاران قرار مده. پروردگارا! این موعظه و اندرز را برای ما درسی در زندگیمان قرار بده.

بسم الله الرحمن الرحيم. والعصر. ان الانسان لفي خسر. الا الذين امنوا و عملوا الصالحات و تواصلوا بالحق و تواصلوا بالصبر. (115)

خطبه‌ی دوم:

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين. والصلاة والسلام على سيدنا و نبينا ابي القاسم المصطفى محمد و على آله الأطيبين المنتجبين. سيما امير المؤمنين و صديقة الطاهرة سيده نساء العالمين و الحسن و الحسين و علي بن الحسين و محمد بن علي و جعفر بن محمد و موسى بن جعفر و علي بن موسى و محمد بن علي و علي بن محمد و الحسن بن علي و الخلف القائم المهدي. حججك على عبادك و امنائك في بلادك. و صل على ائمة المسلمين و حماة المستضعفين و هداة المؤمنين.

در خطبه‌ی دوم نیز همه‌ی برادران و خواهران عزیز را به تقوای الهی و به پرهیزکاری در همه‌ی امور زندگی توصیه و دعوت می‌کنم. بحمدالله سالی که در آن قرار داریم، برای ملت ایران، سال توفیقات بزرگ و کارهای بزرگ و اقدامهای بزرگ است. خدا را سپاس می‌گوییم که دل‌های ملت ایران را به هم نزدیک کرد. خدا را سپاس می‌گوییم که عزت ملت ایران را در چشم مردم جهان افزایش داد. خدای متعال را سپاس می‌گوییم که همت این مردم را در روز قدس، یک بار دیگر در مقابل چشم جهانیان قرار داد.

در راهپیمایی عظیم روز قدس، ملت ایران مواضع خود را برای دنیا تشریح کرد. بخصوص امسال این ملت هوشیار، آگاه، آشنای به مصالح سیاسی، زمان‌شناس و موقعیت‌شناس دانست که باید از هر سال قویتر و پُرشورتر وارد صحنه شود. ملت و دولت، مسؤولان و آحاد مردم، زن و مرد و کوچک و بزرگ، اجتماعات عظیم میلیونی را در سراسر کشور به راه انداختند و شعارهای انقلاب و مواضع سیاسی حقیقی این کشور و نقاط برجسته‌ی خط نورانی ترسیم شده به وسیله‌ی امام امت را - که خط عزت این ملت است - با صدای بلند فریاد کردند؛ خواستند تا دنیا ملت ایران را بشناسد و او را خوب درک کند.

البته ملتها، ملت ایران را می‌شناسند؛ اما استعمارگران هنوز هم که هنوز است، این ملت را نمی‌شناسند، مسؤولان را نمی‌شناسند، رئیس‌جمهور را نمی‌شناسند، خط امام را نمی‌شناسند، پایگاه امام را نمی‌دانند و هنوز نمی‌توانند میزان عمق ایمان این مردم را تشخیص دهند. درود بر این ملت. درود بر این دل‌های بیدار که توانستند در موقعیت مناسب، با زبانی رسا و بلیغ، سخن خود را به دنیا بگویند و فریاد کنند. یک ملت حرف خود را چگونه می‌تواند بزند؟ این، بهترین روش فریاد کردن حرف دل یک ملت است که در خیابانهای تهران و شهرهای بزرگ انجام شد. من از یکایک مردم تهران و شهرستانها و از مسؤولان عزیز، صمیمانه تشکر و سپاسگزاری می‌کنم که نام خدا و نام انقلاب و نام امام را زنده کردند و گرامی داشتند.

مسلمانان در اکناف عالم دچار گرفتاریند. علاوه بر گرفتاری عمومی مسلمین - که تسلط استکبار است - مع الاسف آنچه که شأن و شخصیت ملتهای اسلامی اقتضا می‌کند و آن عزتی که اسلام به مسلمانان می‌دهد، مشاهده نمی‌شود. کجاست آن عزت در سطح جهان و در میان ملتهای مسلمان؟ به جز ملت ایران که پرچم عزت اسلام را هم به فضل الهی به دست گرفته است - که «ولله العزة و لرسوله و للمؤمنين» (116) - بقیه‌ی ملتهای مسلمان تشنه‌ی عزتند؛ اما متأسفانه عزت مناسب شأنشان به آنان ارزانی نمی‌شود.

وضع مسلمانان در کشورهای اسلامی دشوار است. وضع ملت عراق بد است. وضع ملت افغانستان بد است. وضع

بعضی از ملت‌های آسیای میانه رقتبار است. وضع مردم الجزایر بسیار بد است. کشتارهای الجزایر، آبروی مدعیان حکومت بر ملت بزرگ الجزایر را در دنیا برده است. مسؤولان الجزایر نمی‌توانند با اعمال پُرویی، تهمتهایی را که در طول تاریخ هرگز از آنها جدا نخواهد شد، از خودشان بزدایند. آنها مسؤولند.

من ادعا نمی‌کنم که این کشتارها کار دولت الجزایر است؛ من نمی‌دانم. این کار هم به عهده‌ی مسؤولان جهان اسلام است. امروز اگر کشورهای مسلمان همت کنند، کنفرانس اسلامی با ریاست جمهوری اسلامی می‌تواند این کار بزرگ را هم انجام دهد. دولت و رئیس‌جمهور ما این را به کشورهای مسلمان پیشنهاد کردند. بنابراین، آن کاری است که بعد از تحقیق باید معلوم شود. من می‌گویم در کشوری اگر چنین فجایعی اتفاق بیفتد، کار هر کس که باشد، دولت مسؤول است. دولت باید از مردم خود حمایت کند. ولو کار دولت هم نباشد، باز دولت مسؤول است. مگر می‌تواند با یاهوگویی و متهم کردن این و آن، گریبان خودشان را از قضاوت تاریخ و قضاوت افکار عمومی عالم رها کنند؟! متأسفانه در پاکستان و بسیاری از نقاط دیگر دنیای اسلام هم اختلافات فرقه‌ای مشکل‌ساز شده است. این بد است. راه علاج هم برگشتن به اسلام است.

روز عید فطر، «الذی جعلته للمسلمین عیداً و لمحمد صلی الله علیه و آله ذخراً و شرفاً و کرامه و مزیداً» (117) است. چرا روز عید فطر این‌گونه است؟ چون روز عید فطر، مظهر اجتماع و اتحاد و برادری مردم با داشتن دل به سوی خداست. اگر این در دنیای اسلام تأمین شود - یعنی اتحاد و دل به سوی خدا و در گرو احکام خدا داشتن - عزت مردم هم تأمین خواهد شد. شما ملت عزیز ایران این را که دارید، قدر بدانید. اگرچه متأسفانه در داخل کشور ما هم کسانی یا با بی‌مسئولیتی و یا با سوء نیت سعی می‌کنند میان مردم دلخوری، دوگانگی و کدورت به وجود آورند؛ اما آحاد و توده‌ی مردم و قشرهای وسیع مردم و مسؤولان کشور، بحمدالله دل‌هایشان نورانی و باصفاست. ملت و دولت با هم خوبند؛ آحاد مردم هم با یکدیگر خوبند. اگر دیدید کسی مایه‌ی اختلاف می‌نویسد، می‌گوید و می‌پراکند، بدانید که او به مصالح ملت یا واقف نیست، یا احساس مسؤولیت نمی‌کند و یا به کلتی علاقه‌مند نیست. پروردگارا! همه‌ی ما را از خواب غفلت بیدار کن. پروردگارا! دل‌های این ملت را با هم متحدتر و نزدیکتر گردان. پروردگارا! روح مبارک امام عزیز و بزرگوار ما را در اعلی‌علیین با اولیا و صلحا محشور گردان. پروردگارا! ارواح طیبه‌ی شهدای اسلام، مخصوصاً شهدای این ملت و شهدای جنگ تحمیلی را در اعلی‌علیین با شهدای کربلا محشور کن. پروردگارا! به جوانان مؤمن، به خانواده‌های ایثارگر، به خانواده‌های شهیدان، به جانبازان، به آزادگان، به مفقودان، به خانواده‌هایشان و به همه‌ی ایثارگران، اجر وافر و کامل عنایت فرما.

بسم الله الرحمن الرحيم. قل هو الله احد. الله صمد. لم یلد و لم یولد و لم یکن له کفوا احد. (118)

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

(114) امالی شیخ صدوق، ص 89

(115) عصر: 3 - 1

(116) منافقون: 8

(117) الاقبال باعمال الحسنة، ج 1، ص 495

(118) اخلاص: 4 - 1